

מתיקות ועריבות התורה

סיפורים משלים ואגדות לשולחן שבת
אזורי מות - קוללים

למי יש מסורת?

"ואהבת לרעך כמוך אני ה'" [י"ט, י"ח]

ואכן המלך הסכים לאותם תנאים. לאחר זאת ביקש הרמב"ם שיביאו לו בגדים של הקאדי כי ביום שישי הקרוב הוא רוצה לתת דרשה בפני המוסלמים במסגד, והוא רוצה שהמלך והקאדי יהיו נוכחים בשעת הדרשה ואכן כך היה...

נעמד הרמב"ם במסגד והתחיל לדרוש כיד ה' הטובה והרחבה עליו. פתח עם פסוקים והמשיך עם מאמרי חז"ל--- המוסלמים יושבים ופתאום שמים לב שהקאדי מדבר דברים מעניינים... כל הנוכחים מהנהנים בראשם לאות הסכמה ממש דברים היוצאים מן הלב ונכנסים אל הלב.

והקאדי האמתי יושב וכל כולו כעס, הרי הרמב"ם עושה צחוק מכל המוסלמים אשר אינם מאמינים בדברי חז"ל כי אם בקוראן... בינתיים סיים הרמב"ם את הדרשה ויצא...

בא אליו הקאדי ואמר לו "דע לך שאתה מחלל את הקודש" השיב לו הרמב"ם "זה היה התנאי ביננו שכל מה שאבקש אתם תעשו. ועכשיו אני מבקש ממכם לבוא עמי מחר ביום שבת לבית הכנסת, אתה והמלך מקבלים בגדים של רבנים.."

למחרת באו המלך והקאדי ביחד עם הרמב"ם לבית הכנסת. הרמב"ם היה הבעל קורא, התחיל לקרוא ובכוונה עשה טעות ולא דווקא טעות גסה אלא טעות קלה בניקוד. מיד באותו רגע לא רק אחד קפץ ותיקן את הרמב"ם אלא כולם ביחד מיחו בו והוא תיקן את עצמו. לאחר מכן שוב טעה ועוד פעם כולם מיחו בו. כשהגיע הרמב"ם לעליית שני, עלה הגבאי אל הבימה ואמר לו "כנראה שהרב היה עסוק מדי בעסקי הממלכה ולא הספיק להכין את הקריאה כראוי, לכן כדאי שמישהו אחר יעלה במקום הרב ויקרא את הפרשה." ואכן כך היה....

לאחר התפילה פנה הרמב"ם אל המלך ואמר "הרי לך ההבדל בין המוסרת שלנו למסורת שיש לכם. כאשר עמדתי לפני המוסלמים, יכולתי לומר כמעט כל שעולה בדעתי בלי שאף אחד מקהל השומעים יביע מחאה או התנגדות, והדברים נהפכים כבר לחלק מהמסורת. אבל אצל היהודים, ראיתם מה קרה למרות שאני הרב של בית הכנסת וטעיתי בסך הכל רק בניקוד, כולם תיקנו אותי ובלי בושה הורידו אותי וביקשו ממני לפנות את מקומי לטובת מישהו אחר שיקרא ללא טעויות. זו נקראת מסורת אמיתית!!

יהי רצון שנזכה להעריך את מסורת אבותינו המסורה לנו מדור לדור, ולדעת שזאת התורה לא תהיה מוחלפת!!!

הגמ' בשבת [ז] מספרת על נכרי שבא לפני שמאי וביקש ממנו להתגייר, אך בתנאי שיוכל ללמד אותו את כל התורה כולה על רגל אחת!

שמע כך שמאי ודחפו באמת הבניין, בכך רמז לאותו נוכרי שהשלמות צריכה להיבנות נדבך אחר נדבך, אבן על גבי אבן ואין להגיע אל השלמות על רגל אחת.

הלך אותו נוכרי אל הלל ואמר לו את התנאי המזוהר, גייר אותך הלל ואמר לו 'מה ששנוי עליך לא תעשה לחברך. זוהי כל התורה כולה, השאר לך ותלמד...' עד שהספיק הנוכרי להוריד את רגלו, סיים כבר הלל את דבריו.

מבאר ה"שפתי כהן" - זו כוונתו של ר"ע בהסבר הפסוק "ואהבת לרעך כמוך אני ה'" זה כלל גדול בתורה - שאהבת אדם לחברו כוללת את כל המצוות שבין אדם לחברו, ומאהבת חברו יבוא אל אהבת ה' ומשם יבוא לדעת ולקיים את כל המצוות האלוקות.

כאשר אנו מתבוננים בחוקי התורה ובמצוותיה, אי אפשר שלא להתפעל מהמסורת של העם היהודי אשר נשמרת לאורך כל הדורות... והנה אפילו אותו נוכרי התפעל מכוחה של התורה הקדושה שעל ידי קיום מצוה אחת של "ואהבת לרעך כמוך" יכול האדם להגיע לקיים את כל התורה כולה...

מסופר על הרמב"ם ששימש כיועצו ורופאו האישי של מלך מצרים. היה שם קאדי מוסלמי שהיה תוקף תמיד את הרמב"ם, אך הרמב"ם לא רצה לענות לו, הוא ידע שאם יענה לאותו קאדי ייפגעו כל המוסלמים וגם המלך, לכן כל פעם שהציק לו הקאדי בשאלותיו היה משיב לו 'עזוב, כך היא המוסרת שלנו'.

פעם אחת שאל הקאדי את הרמב"ם שאלה ליד המלך, שוב ענה לו הרמב"ם "לנו יש מסורת..." התרגז הקאדי וצעק "מה זאת אומרת לנו יש מסורת? הרי גם לנו יש מסורת. תענה לי תשובה עניינית!" הקאדי פנה אל המלך וביקש לצוות עליו לענות לו תשובה!

ואכן דרש זאת המלך מהרמב"ם. לרמב"ם לא הייתה ברירה... אך לפני ששיב יש לו שני תנאים: האחד - שהמלך יתחייב לעשות כל מה שהוא מבקש. והשני - שאם יהיה צודק בוויכוח, שהמלך לא יפגע בו לרעה.

שבת שלום ומבורך!!!

לרכישת הספר:
"מתיקות ועריבות התורה"
052-7151420

ניתן להאזין לשיחותיו של הרב גדעון ראובן ב"קול הלשון" 03-6171111

"אור החיים" הקדוש על הפרשה

תשובה צריכים להתגבר על הרצון שמגיע מהמחשבה, וגם על החשק שמגיע מהלב לאחר שטעמו כבר מהרע...

"דבר אל בני ישראל... כמעשה ארץ מצרים אשר ישבתם בה לא תעשו וכמעשה ארץ כנען אשר אני מביא אתכם שמה לא תעשו..." [י"ח, ב-ג]

ממשיך ה"אור החיים" הקדוש וכותב - כאשר יסכים איש ישראל להדבק בה' אלוקיו ישלוט בטבעו... זו הכוונה בפסוק "כמעשה ארץ מצרים" ששם היה ראייה ומחשבה "לא תעשו". "וכמעשה ארץ כנען אשר אני מביא אתכם שמה לא תעשו" - שלמרות שבארץ כנען תישאר רק מחשבה, אל תאמרו אנוססים אנו בדבר הזה של המחשבה, ומדוע? "כי אני ה' אלוקיכם" שהכח האלוקי מנצח את הכח הטבעי... [עין שם ב"אור החיים" הקדוש ביתר אריכות] יוצא שככל שרצונו של האדם הוא חזק ואמתי לנצח את ייצרו, לבסוף הוא ינצח אותו ויגבר עליו...

מסביר ה"אור החיים" הקדוש - ארץ מצרים וארץ כנען היו שטופים בעריות, והרוצה להתרחק מעבירות אלו צריך לכך שני תנאים: האחד הרחקת הראיה והשני הרחקת המחשבה מדברים אלו. הואיל ואם ירחיק רק את המחשבה, לא יוכל לשלוט בעצמו לכלות את הכרח החשק, וגם אם ירחיק רק את הראיה, המחשבה תכריח אותו לבקש את המעשה. כל שכן האדם אשר טעם מעט מן הרע הרי שהוא מסור ביד יצרו, לכן אמרו חז"ל "במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד" שכן הצדיקים תכונת הרצון שלהם מנצחת מבלי צורך להתגבר על הרע, מה שאין כן אצל בעלי

פניני האלשיך הקדוש מתוך הפרשה

מאת הרב אלחנן ראובן שליט"א.

על כן באה התורה ואומרת שבבהמה אדם הוא מושב לנפש "כי נפש הבשר בדם הוא" והגם שאחר השחיטה יצאה הנפש, הדם בגלל היותו לנפש ראוי ומכפר על נפשות בני ישראל במזבח ומכיוון שכך אסור לכל אפילו לגרים וגם לא ציוותה התורה לכסות את דם הבמה אחר שנשחטה כיוון שהוא משולל נפש. אך דם בשר ועוף "דמו בנפשו הוא" שאין הדם מושב לנפש אלא הוא בעצמו הנפש לקלות חיותם ומכיוון שכך "ולא תאכל הנפש עם הבשר" שאכילת הדם הוא הנפש ולהיות סיבה זו יש חובה לכסות את הדם בעפר מעין קבורה כיוון שאינו דם כבהמה אלא עם נפש ממש ועל זה מסביר האלשיך הקדוש "לא מצאתי בשום מקום רק מהכרח הכתובים ואל אלוקים יצילו מלומר בתורתו דבר אשר הוא לא חלילה"

"כי נפש הבשר בדם הוא ואני נתתיו לכם על המזבח לכפר על נפשותיכם כי הדם הוא בנפש יכפר על כן אמרתי לבני ישראל כל נפש מכם לא תאכל דם והגר אשר בתכם לא יאכל דם... ציד חיה או עוף אשר יאכל ושפך את דמו וכסהו בעפר כי נפש כל בשר דמו בנפשו הוא ואומר לבני ישראל כל דם לא תאכלו..."

אומר האלשיך הקדוש - שבכדי שלא יקשה לאדם מדוע אסרה התורה אכילת הדם אם בגלל שבו קרב על המזבח אם כן דם או חיה ועוף שאינם קרבים על המזבח היה להתיר ואם בגלל הטבלת כתונת יוסף בדם שעיר עזים [כמו עניין איסור אכילת גיד הנשה] אם כן היה להתיר לגרים ולשבטים שלא היו במכירה

מועשה שהיה...

מיד באותו רגע הוא חלה שוב באותה מחלה---

מסופר על ה"חפץ חיים" שהיה לו תלמיד בישיבה שחלה במחלה ממארת. נכנס התלמיד לפני הרב ובכה על מר גורלו.

רץ הוא אל ה"חפץ חיים" ואמר לו "את חטאיי אני מזכיר היום, ואני עברתי על דברי הרב וגיליתי זאת לאשתי. אני מבקש מכבוד הרב שיברך אותי שוב". אמר לו ה"ח" "דע לך שבעבר צמתי עליך יום יום במשך חודש והרבתי בתחנונים לפני ה' יתברך, אבל עכשיו כלו כוחותיי ואיני יכול לעזור לך כי זקנתי..."

רואים אנו מהו חסד של ה"חפץ חיים", לצום על אברך יום יום במשך חודש ועוד לתלות את ההצלחה ברב אחר שבזכות ברכתו נושע החולה... זה נקרא לעשות חסד אמתי!

אמר לו ה"ח" "תיסע אל רב פלוני והוא יברך אותך, אך אני מבקש ממך לא לספר זאת לאף אחד". ואכן כך עשה אותו תלמיד, הלך אל אותו רב וקיבל ממנו ברכה ומיד נרפא. לאחר כמה שנים חלתה גיסתו של אותו אברך באותה מחלה שבה הוא עצמו חלה, אשתו ידעה שגם הוא חלה באותה מחלה ובקשה ממנו לגלות לה כיצד התרפא, אך הוא סירב לגלות לה שכן כך הבטיח ל"חפץ חיים". אבל אשתו הייתה מתחננת אליו יום יום בבכיות לגלות לה, עד אשר נשבר וגילה לה את הסוד.

בא להימנע מקריאת המודעות בשבת. "ואלה יעמדו על הברכה" אשר בזכותם עלון זה יוצא לאור:

בית הלוי
אולגבר והפכה
רח' הפסגה 10
בית ויקרון יבנה

יומר מסך
עמדות מחשב ממוגנות ושרותי משדר
רח' המגן 43 | 02-3750855 | sms22750855@gmail.com

מספרת - אליהו
050-9094047 בית וגן 42

פיסטוקס
רח' הפסגה 37

אריאל אלומיניום
רח' אליעזר הלוי 2
קריית משה
תיקוני אלומיניום, תיקוני תריסים, זכוכית, מונעים, מנעולים, ידיות.
050.333.4331 | 02.6645.999

אברהם שהרבני
יועץ נישואין ומשפחה,
מאבחן התמכרויות,
קליניקות: ירושלים / משה בנימין
058-7211235
avilclinic1@gmail.com

אטליז רוזנבוים
טלפון להזמנות:
02-6424564
02-6434698
רח' הפסגה 45

לעילוי נשמת:
ר' חיים יעקב בן ר' אלתר אהרון ומלכה ב"ר שלמה. ת.נ.צ.ב.ה.

נעלי קרן אור
נעלי אור הימנעה
רח' הרב שלמה אלקבץ 4 גבעת שאול.
רח' הרב עוזיאל 62 - בית וגן.
058-5777795

דני מעיין
דגים טריים וקפואים
כשר ועופות
ירקות קפואים
רחוב הפסגה 10 בית וגן | 02-6439131

הפסגה
רח' קריית משה 11
טל' למשלוחים: 02-5717813
כיאים ולישי ורכיזי - יום לוקי